

Dějiny logiky I.

přednáška č. 2

Literatura:

- Aristoteles: První analytiky. Academia. Praha: 1961
Aristoteles. O sofistických důkazech. Academia. Praha: 1978
D. Cryan, S. Shatil, B. Mayblin.: Logika. Portál. Praha: 2002
G. W. F. Hegel: Dějiny filozofie III. Academia. Praha: 1974
J. Loužil. B. Bolzano. Melantrich. Praha: 1978
K. Szymanek: Umění argumentace. Univerzita Palackého. Olomouc: 2003
V. Knapp, A. Gerloch. Logika v právním myšlení. 3. vydání. Eurolex Bohemia. Praha: 2000
M. Machovec. Logika. Rovnost. Praha: 1952
L. Turečková. Základy logiky. Policejní akademie ČR. Praha: 1994

Systematizace:

- K. Berka. O vzniku logiky. SNPL. Praha: 1959
K. Berka: Stručné dějiny logiky. Univerzita Karlova. Praha: 1994
J. Svatek, Úvod do logiky. Západočeská univerzita, Plzeň: 1997
J. Svatek, L. Dostálová. Logika pro humanistiku. A. Čeněk. Dobrá Voda: 2003
P. Sousedík. Logika pro studující humanitních oborů. Vyd. 2., rozš. Vyšehrad. Praha: 2001
J. Tvrdý. Logika. Melantrich. Praha: 1937

„Předlogické období“, logika v Číně a v Indii

- ČÍNA

Lao-č

Konfucius

- INDIE

a) NJÁJA

b) džinistická logika

Dějiny logiky- etapizace

■ Hlavní etapy vývoje logiky:

1. antické období (do počátku VI. stol. n.l.)
2. středověk (od VII. do XV. stol.)
3. tradiční logika (XVI. až XIX. stol.)
4. moderní logika (matematicky orientovaná-od poloviny XIX. stol.)

(Etapizace: K. Berka, 1994)

Aristoteles ze Stageiry- (384-322 př.n.l.)

- Navazuje na Sokrata, Platona a reaguje na sofisty
- ORGANON (O kategoriích, O výpovědi, První analytiky, Druhé analytiky, Topiky, O sofistických důkazech)
- „Kategorický sylogismus je takový úsudek, jímž se ze dvou pravdivých výroků (premis) vyvozuje pravdivý závěr.“

(L. Turečková. Základy logiky. Policejní akademie ČR. Praha: 1994, s. 34)

- Formy sylogismu, tzv. figury:

M-P	P-M	M-P	P-M
S-M	S-M	M-S	M-S
----	-----	-----	-----
S-P	S-P	S-P	S-P

Platné mody (dle P. Hispánský: Summulae Logicales)

- 1. Figura: Barbara, Celarent, Darii, Ferio/Barbari, Celaront
- 2. Figura: Cesare, Camestres, Festino, Baroco/Cesaro, Camestros
- 3. Figura: Disamis, Datisi, Bocardo, Ferison, Darapti, Felapton
- 4. Figura: Camenes, Dimatis, Fresison, Bramantip, Fesapo/Camenos

Druhy vět a kategorické soudy

DRUHY VĚT

1. Singulární věty
2. Univerzální věty
3. Partikulární věty

KATEGORICKÉ SOUDY-skupiny:

A -soudy obecné kladné (každé S je P)

E -soudy obecné záporné (Žádné S není P)

I -soudy částečné kladné (Některé S je P)

O -soudy částečné záporné (Některé S není P)

Logický čtverec

- VZTAHY MEZI SOUDY:
- **Kontradikce**
- **Kontrárnost**
- **Subkontrárnost**
- **Subalternost**

